

Узагальнений бюлетень про стан поверхневих вод Житомирської області за I квартал 2018 року

Обласним управлінням водних ресурсів забезпечено моніторинг якості поверхневих вод на 7 водосховищах, які є джерелами питного водопостачання та 3-х водних об'єктах рибогосподарського призначення. Крім цього проводились додаткові дослідження у надзвичайних ситуаціях річок Хомора та Случ.

У I кварталі 2018 року забезпечено виконання планових показників Програми державного моніторингу поверхневих вод, затвердженої наказом Держводагентства України від 11.01.2018 № 6 у повному обсязі та виконано 905 аналізів, з яких:

1. За програмою державного моніторингу поверхневих вод:

- для визначення якості води за гідрохімічними показниками відібрано 20 проб і виконано 560 аналізів;
- для визначення якості води за радіологічними показниками відібрано 6 проб.

2. Додаткові дослідження у надзвичайних ситуаціях:

- відібрано проб води та проведені гідрохімічні дослідження – 15 проб і виконано – 345 аналізів.

Звіти та узагальнена інформація про гідрохімічний стан водних ресурсів області в установленому порядку надається:

- Держводагентству України;
- Дніпровському басейновому управлінню водних ресурсів та Басейновому управлінню водних ресурсів річки Рось згідно з підписаними порядками взаємодії;
- Житомирській обласній державній адміністрації;
- Управлінню екології та природних ресурсів Житомирської ОДА;
- Органам виконавчої влади на місцях для прийняття відповідних рішень щодо покращення якісного стану поверхневих вод.

Проведено наповнення програмної системи «Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів України» результатами гідрохімічних вимірювань якісного стану поверхневих вод Житомирської області.

Характеристика гідрохімічного стану поверхневих вод

Результати гідрохімічних досліджень дають змогу виділити основні фактори, які вплинули на якісний стан води питних водосховищ області та водних об'єктів рибогосподарського призначення у I кварталі 2018 року, а саме:

- коливання температурного фону повітря і води у межах зимово-весняних значень;
- на кінець лютого товщина льодового покриву становила від 9 до 23 см, а висота снігового покриву від 15 до 25 см;
- послаблення та руйнування льодового покриву та початок весняного водопілля у кінці першої на початку другої декади березня;
- різке похолодання в середині другої декади березня та відновлення льодових явищ у вигляді заберегів і шути.

Така гідрологічна та метеорологічна ситуація, у повній мірі, не сприяла процесам проходження і закінчення самоочищення води, разом з тим середні значення показників, які характеризують органічне забруднення води ХСК та БСК₅ та вміст марганцю порівняно з I кварталом 2017 року у суббасейні середнього Дніпра мали нижчу межу зафіксованих значень. В суббасейні Прип'яті в річках Уж та Уборть, водозбірні басейни яких заболочені, фіксувалось зростання кольоровості води відповідно до 90 та 195 градусів та вмісту заліза загального, а в річці Уборть фіксувалось зростання вмісту марганцю з 0,046 до 0,27 мг/дм³.

За результатами досліджень відмічається наступна тенденція щодо зміни якісного стану води питних водосховищ у порівняльних значеннях:

- з 2013-2017 роками – погіршений якісний стан води за вмістом заліза загального і марганцю в річках Случ, Возня та Ірша (Малинське водосховище).

- з відповідним кварталом 2017 року - ріст заліза загального в річках Ірша, Гнилоп'ять, Роставиця, Тетерів, м. Радомишль та річці Уж.

Вміст розчиненого у воді кисню в поверхневих водах суббасейну Прип'яті знаходився на рівні 12,32-14,00 мгО₂/дм³ при нормі не нижче 4,0 мгО₂/дм³.

Характеристика якісного стану водних об'єктів у суббасейні Прип'яті порівняно з I кварталом 2017 року:

1. Новоград-Волинське водосховище на р.Случ, питний водозабір м.Новоград-Волинський. Якісний стан не погіршився, відмічається зниження вмісту марганцю з 0,147 до 0,138 мг/дм³, органічного забруднення ХСК з 27,3 до 25,7 мгО/дм³.

2. р. Уж, питний водозабір м. Коростень. Якісний стан погіршився, кольоровість води зросла з 35 до 90 градусів та відповідно підвищився вміст заліза загального з 0,98 до 1,596 мг/дм³, а також фіксується ріст органічного забруднення ХСК з 26,7 до 34,27 мгО/дм³

3. р. Уборть, 122 км, с. Рудня Хочинська, кордон з Білоруссю. Якісний стан погіршився, кольоровість води зросла з 80 до 195 градусів та відповідно підвищився вміст марганцю 0,046 до 0,27 мг/дм³, а також фіксується ріст органічного забруднення ХСК з 36,2 до 40,32 мгО/дм³. Вміст заліза загального дещо знизився з 2,29 до 2,05 мг/дм³.

Вміст розчиненого у воді кисню в поверхневих водах суббасейну середнього Дніпра знаходився на рівні 11,73-14,96 мгО₂/дм³ при нормі не нижче 4,0 мгО₂/дм³.

Характеристика якісного стану водних об'єктів у суббасейні середнього Дніпра в межах Житомирської області порівняно з I кварталом 2017 року:

1. Водосховище «Відсічне» на р.Тетерів, питний водозабір м.Житомира. Якість води не погіршилась, фіксується зниження вмісту марганцю з 0,142 до 0,074 мг/дм³, органічного забруднення ХСК з 27,4 до 26,4 мгО/дм³ та вмісту заліза з 0,27 до 0,25 мг/дм³.

2. Іршанське водосховище на р.Ірша, питний водозабір смт.Нова Борова. Якісний стан не погіршений, фіксується зниження органічного забруднення ХСК з 28,5 до 25,5 мгО/дм³, азоту амонійного з 0,25 до 0,15 мг/дм³ та ріст марганцю з 0,047 до 0,075 мг/дм³.

3. Малинське водосховище на р.Ірша, питний водозабір м. Малина. Якісний стан питного водосховища характеризується як стабільний, фіксується зниження вмісту марганцю з 0,389 до 0,275 мг/дм³, органічного забруднення ХСК з 26,1 до 24,4 мгО/дм³ та ріст вмісту заліза з 0,27 до 0,44 мг/дм³.

4. Вознянське водосховище на р.Возня, питний водозабір м. Малина. Фіксується зниження вмісту марганцю з 0,151 до 0,142 мг/дм³ та ріст органічного забруднення ХСК з 24,6 до 26,2 мгО/дм³ і заліза загального з 0,47 до 0,57 мг/дм³.

5. Бердичівське водосховище на р. Гнилоп'ять, питний водозабір м. Бердичева. Якісний стан покращився, фіксується зниження вмісту марганцю з 0,384 до 0,10 мг/дм³, азоту амонійного з 0,78 до 0,37 мг/дм³, решта показників суттєвих змін не зазнають.

6. р. Роставиця, 71 км, смт.Ружин. Якість води не погіршилась, фіксується зниження вмісту марганцю з 0,20 до 0,07 мг/дм³, органічного забруднення ХСК з 35,8 до 31,9 мгО/дм³ та ріст вмісту заліза з 0,15 до 0,209 мг/дм³.

7. р.Тетерів, 175 км, м. Радомишль. Якісний стан не погіршився, відмічається зниження вмісту марганцю з 0,248 до 0,165 мг/дм³, органічного забруднення ХСК з 29,8 до 26,8 мгО/дм³, азоту амонійного з 0,50 до 0,27 мг/дм³ та ріст заліза загального з 0,25 до 0,352 мг/дм³.

**Інформація про стан води питних водозаборів Житомирської області
за І квартал 2017- 2018 років**

Назва створу	Дата відбору	Температура, °С	Фактичні величини основних показників якості води					
			Розчинений кисень, мгО ₂ /дм ³	Кольоровість, °ПКШ	Амоній-іон, мг/дм ³	ХСК, мг/дм ³	Залізо заг., мг/дм ³	Марганець, мг/дм ³
Норматив	СанПіН № 4630-88 втратив чинність							
Суббасейн Прип'яті:								
р.Случ, 203 км, питний в/з м.Новоград - Волинський	середнє за І кв.2017	1	12,27	38	0,46	27,30	0,39	0,147
	середнє за І кв.2018	0	12,65	47	0,61	25,70	0,40	0,138
р.Уж, права притока р.Прип'ять, 172 км питний в/з м.Коростень	14.02.2017	2	11,76	35	0,36	26,70	0,98	0,32
	08.02.2018	0	14,00	90	0,32	34,27	1,596	0,26
<i>Рибогосподарські водойми:</i>								
р.Уборть, права притока р.Прип'ять, 120 км, с.Хочино, гребля, кордон з Білоруссю	14.02.2017	2	10,80	80	0,50	36,20	2,29	0,046
	08.02.2018	0	12,32	195	0,20	40,32	2,05	0,27
Суббасейн середнього Дніпра:								
р.Тетерів, права притока р.Дніпро, 259 км, питний в/з м. Житомир	середнє за І кв.2017	2	12,64	35	0,55	27,4	0,27	0,142
	середнє за І кв.2018	0	12,83	35	0,55	26,4	0,25	0,074
р.Ірша, ліва притока р.Тетерів, 93 км, Іршанське водосховище, питний в/з смт. Нова Борова	середнє за І кв.2017	2	13,28	30	0,25	28,5	0,17	0,047
	середнє за І кв.2018	0	13,76	30	0,15	25,5	0,26	0,075
р.Ірша, ліва притока р.Тетерів, 31 км від гирла питний в/з м. Малин	середнє за І кв.2017	2	14,91	30	0,28	26,1	0,27	0,389
	середнє за І кв.2018	0	13,76	32	0,27	24,4	0,44	0,275
р.Возня, права притока р.Ірша, 8 км, питний в/з м. Малин	середнє за І кв.2017	2	11,04	32	0,22	24,6	0,47	0,151
	середнє за І кв.2018	0	11,73	32	0,20	26,20	0,57	0,142
р.Гнилоп'ять, права притока р.Тетерів, 59 км, питний в/з м.Бердичів	16.02.2017	2	11,44	35	0,78	37,90	0,19	0,384
	13.02.2018	0	14,48	35	0,37	36,18	0,23	0,10
<i>Рибогосподарські водойми</i>								
р. Роставиця, ліва притока р.Рось, 71 км, м.Ружин, 2 км нижче міста	14.02.2017	2	10,80	30	0,25	35,8	0,15	0,20
	13.02.2018	0	14,96	35	0,27	31,90	0,209	0,07
р.Тетерів, 175км, м. Радомишль, 1 км нижче міста вплив ВУВКГ	07.02.2017	2	13,04	30	0,50	29,8	0,25	0,248
	06.02.2018	0	13,84	35	0,27	26,80	0,352	0,165